

BLUDOVICKÝ INFORMÁTOR

Čtvrtletník bludovického sboru Slezské církve evangelické a. v. • červenec - září 2022 • cena 20 Kč

240. výročí Památky založení bludovického sboru

1782 až 2022

Z historie bludovického sboru

Čas dozrál

Vznik Bludovic se s největší pravděpodobností se datuje od prvního desetiletí 14. století. Na konci 1. poloviny 15. století se v dějinách Bludovic objevilo jméno Bludovský (od pojmenování vesnice). Roku 1447 obdržel rod Bludovských od těšínského knížete Boleslava vrchní pravomoc nad Bludovicemi, a tak se stal jejich majiteli. V období reformace se Bludovští stali protestanty a obyvatelé Bludovic se vydali toutéž cestou.

Reformace z Wittemberku se obratem rozšířila i na Těšínské Slezsko, které bylo tehdy součástí Království českého. V Těšíně vládli Piastovci, proto již za vlády knížete Kazimíra IV. (+1528) získalo učení Martina Luthera mnoho příznivců. Nástupcem Kazimíra IV. se stal Václav Adam, za něhož vládla do r. 1545 z důvodu jeho neplnoletosti jeho matka Anna. Vychovatelem mladého Václava byl moravský magnát, přítel Českých bratří, Jan z Perštejna. Ten byl příznivě nakloněn Lutherovu učení, a proto díky němu bylo Slezsko ovlivněno reformačními ideami. O několik let později, když Václav Adam dospěl a chopil se vlády, akceptovalo celé Těšínské Slezsko Lutherovo učení. Všechny katolické kostely přešly do rukou evangelíků v místech jejich bydliště. Proces předávání kostelů probíhal pokojnou cestou. Jmenujme kostely, které se později nacházely na území bludovického sboru: Bludovice, Karviná, Fryštát, Suchá, Bohumín, Polská Ostrava, Kunčice pod Ondřejníkem, Šenov, Řepiště, Stonava, Albrechtice, Šumbark, Těrlicko, Soběšovice a Domaslavice.

Po smrti Václava Adama (1579) se vlády chopila Kateřina Sydonie, jež posílila reformaci vydáním Církevního a školního řádu, zpracovaného Václavem Adamem. Tento řád se stal chloubou naší církve. Roku 1595 začal vládnout syn Václava Adama – Adam Václav, který na počátku horlivě usiloval o to, aby celé knížectví zásadně vyznávalo evangelickou víru. Na královském trůnu však došlo k závažným změnám. Císař Rudolf II., neúprosný katolík ovlivněný jezuiti, přiměl Adama Václava k návratu do lůna římské církve (1610). Kníže Adam Václav tudíž začal podporovat katolíky a pro evangelíky nastalo období násilné rekatolizace. V Těšíně jim byl odebrán farní kostel, ponechána byla jen hřbitovní kaple sv. Trojice. Evangelický farář musel sbor opustit. Rovněž kostely ve Skočovu a Strumienu přešly zpět do rukou katolíků. Roku 1654 došlo na Slezsku k uzavření všech evangelických kostelů. Poslední kněžna z rodu Piastovců Alžběta Lukrecie, která vládla v letech 1625–1653, se nedokázala postavit kontra reformaci, částečně ji však oddělila. Po její smrti zůstalo v Těšínském knížectví ještě 70 šlechtických rodin, které se evangelické víry nezřekli. Rovněž vesnický lid zůstal reformaci věrný.

K utlumení evangelického nadšení povolal císař speciální Náboženskou komisi, která byla pověřena uzavíráním evangelických kostelů. Měšťané i stavy protestovaly proti porušování lidských práv, ovšem bezúspěšně. Kostely byly uzavřeny od 21. 3. do 18. 5. 1654. Na našem území k nim náležely tyto chrámy: Třanovice, Těrlicko, Domaslavice, Soběšovice, Bludovice, Suchá, Albrechtice, Stonava a Karviná. Započalo období náboženského pronásledování. Evangelíci byli násilím donuceni vyznávat katolickou víru. Špehování a domovní prohlídky za účelem vyhledávání náboženské literatury (Bible, Třanovského kancionál) byly na denním pořádku. Proto se evangelíci začali scházet v lesích a na horách k provozování tajných bohoslužeb, na něž přicházeli kazatelé z Maďarska a ze Slovenska. Ještě dnes si připomínáme ona tajná místa v Ustroňi na Równicy, v Komorní Lhotce na Goduli, v Nýdku na Čantoryji, Lomné, v Lazech v lese Holotovci.

Teprve rok 1709 přinesl evangelíkům úlevu, a to na základě Altranštdadské smlouvy. Věřící požádali o pomoc švédského krále Karla XII., který se za jejich kauzu přimluvil u císaře Josefa I. Protože se však císař obával konfliktu s Karlem XII., podepsal s ním tzv. Altranštdadskou smlouvu (místo podepsání Altranštdadt), na jejímž základě vydal císař povolení k výstavbě šesti kostelů. Kostely byly pojmenovány chrámy milosti. Jedním z nich je kostel v polském Těšíně na Vyšní bráně. Jde o největší kostel na Těšínském Slezsku. Těšínská farnost tehdy čítala čtyřicet tisíc sborovníků. Do této farnosti rovněž náležely Bludovice. Naši evangelíci se s radostí zúčastňovali bohoslužeb v kostele na Vyšní bráně, přestože k němu museli urazit tříhodinovou cestu pěšky. K absolutní náboženské svobodě však bylo ještě daleko. Altranštdadská smlouva byla jen nepatrným ústupkem ze strany katolické vrchnosti, neboť i nadále přetrvávala šikana ze strany politické a církevní vlády, která kladla zásadní význam na katolickou výchovu dětí a mládeže.

Přece jen však dozrál čas, v němž se evangelíci dočkali náboženské tolerance.

Toleranční patent, který vydal 13. 10. 1781 císař Josef II., umožnil nekatolíkům tzv. exercicium (svobodu vyznání). Na Slezsku byl toleranční patent vyhlášen Krajským úřadem v Opavě dne 30. 3. 1782. Na našem území začali evangelíci ještě před oficiálním vyhlášením tolerančního patentu organizovat sbory, přičemž měli na mysli výstavbu skromných modlitebních domů a zakládání škol. V Dolních Bludovicích byl základní kámen pro stavbu modlitebny položen 18. 4. 1782. Evangelíci z Bludovic, Šumbarku, Šenova, Datyň a Suché se rozhodli založit samostatný sbor (farnost). Za tímto účelem sepsali revers, v němž se zavázali finančně pokrýt všechny náklady spojené jak s odměňováním duchovního a učitele, tak s výstavbou modlitebny a školy. S výstavbou modlitebny se začalo na základě povolení Úřadu starších (Landes Altesten Amt) ze dne 26. 3. 1782. Pozemek na stavbu daroval evangelík hrabě Seeger, vlastník bludovického, datyňského a životického majetku. Akt darování potvrdil hrabě Larisch z Těšína, který se osobně dostavil do Bludovic na posvěcení základního kamene modlitebny. Akt posvěcení vykonali těšínský pastoří Christian Froshlich a Jan Fabry. Díky obětavosti a horlivosti farnosti se výstavba modlitebny rychle rozvíjela. Nadšení stavitelů se však potýkalo s nejrůznějšími překážkami. Dne 15. 6. 1782 se do Bludovic dostavil krajský dragoun Wirobisch z Těšína s rozkazem, že výstavba musí být okamžitě zastavena, protože se neshoduje s původním záměrem (staví se kostel namísto modlitebny). Podle tolerančního patentu nebylo možné budovat modlitebnu s věží a vchodem od hlavní cesty. Proto došlo k okamžitému zazdění vchodových dveří od hlavní cesty a plán budovy byl odevzdán vládě. Evangelíci na tuto skutečnost reagovali písemnými i osobními prosbami, neboť z jejich strany nedošlo k porušení původního plánu, pouze k určitému nedorozumění. Naproti vchodu totiž chtěli vybudovat školu, díky které by hlavní vchodové dveře nebylo od hlavní cesty vidět. Bludovičtí se však nemohli dočkat odpovědi, a proto ve výstavbě dále pokračovali. Ovšem 31. 7. 1782 se dostavil krajský dragoun Riedel s tím, aby se představitelé sboru setkali s baronem Cselestou, jenž kategoricky nařídil zazdít vchodové dveře a rozebrat čelní půlkulatou zeď, podobnou absidě. Neuposlechnutím rozkazu by došlo k velkým represím ze strany vlády. Paní Karolína von Seeger, rozená Radotzká, vlastník zemského majetku, nabídla evangelíkům jistou pomoc. Napsala dopis svému bratru Erdmanu Radotzkému, vlivnému magnátovi, kterého požádala o jeho intervenci v této věci u představitele vlády. Díky němu se mohlo ve výstavbě modlitebny pokračovat už od 22. 10. 1782. Stavba byla dokončena r. 1783. Postupem času byla naproti hlavnímu vchodu vystavěna jednotřídní škola a vedle modlitebny fara. Protože věřících přibývalo, a tak byly roku 1840 dobudovány druhé pavlače.

Roku 1848 nadešlo *jaro lidu*. Po zrušení roboty nastala celková náboženská svoboda. V roce 1849 vydal císař František Josef I. Konstituční patent (4. 3. 1849), garantující náboženskou svobodu. Od té doby se matriky na evangelických farních úřadech staly právoplatnými úředními dokumenty. Svobodná možnost veřejného vyznávání víry umožnila našim evangelíkům vystavět věž a zavěsit zvonů. 16. 7. 1850 byl pod stavbu věže položen základní kámen. V roce 1852 byla stavba dokončena a došlo k zavěšení zvonů, přivezených z Bílé. Slavnostní posvěcení věže, zvonů a hodin se uskutečnilo na sv. Bartoloměje (24. 8. 1852).

24. srpen se stal pro bludovické evangelíky dnem, kdy si každoročně připomínají Památku založení sboru a kostela. Tak je tomu do dnešních dnů.

240 let existence nejen bludovického tolerančního sboru

Rok 2022 se stal významný pro tři sbory Slezské církve evangelické a. v, neboť všechny oslavily 240. výročí založení svých sborů a kostelů. Jde o kostel v Bystřici, Komorní Lhotce a Bludovicích. Můžeme být právem hrdi na to, že jsme členy tak starých sborů naší církve a že jsou tyto sbory spolu se svými členy aktivní až do dnešních dnů. Je to velké Boží požehnání.

ke slavnostní bohoslužbě. Již 240 let – neděli co neděli – sem přicházejí členové sboru čerpat duchovní sílu a prosí o Boží požehnání. Za královským nástrojem hraje slavnostní preludium varhanice Barbora Pastrňáková. Členové sboru vstávají ve svých lavicích, protože chrámovou lodí vcházejí presbyteri a pastoři. Všichni si uvědomujeme vzácnost a velkolepost této chvíle. Bohoslužbu zahajuje pastor Renata Firlová a vítá všechny bludovické členy a další hosty. Slavnostní kázání pronáší pastor Roman Raszka ze sboru z Návsi, který rovněž doprovází pěveckého hosta Kateřinu Zajícovou a kytaristu Zbigniewa Bocka. Tuto jedinečnou chvíli podtrhuje hra na varhany a trubku, na niž hraje Sebastian Šupola z Konzervatoře Ostrava. Bohoslužba je u konce, ale my si z ní odnášíme krásné dojmy – jsme naplněni Božím slovem a nádhernou hudbou. U východových dveří nás čeká tělesný pokrm – koláče – do kterých se s chutí zaskousneme. Do našich společných rozhovorů vyzvánějí zvony, které připomínají, že 240. výročí má před sebou dlouhý rok své existence. Staňme se jeho spolutvůrci.

Vraťme se však na počátek tohoto jubilea, konkrétně do roku 1782, a připomeňme si události, které se staly v tomto výjimečném roce. Jednou z významných osobností té doby byl císař Josef II., který již v lednu 1782 započal s církevními reformami, v březnu zrušil klášter premonstrátek Chotěšov (klášter se nezabýval vzděláváním, zdravotnictvím nebo vědou) a v listopadu vydal josefínský toleranční patent pro Židy. V březnu téhož roku bylo v misijní vesnici Moravských bratří na území dnešního státu Ohio zavražděno 96 pokřtěných indiánů a v září ruská carevna Kateřina II. Veliká založila Řád sv. Vladimíra. Z významných osobností, které se v tomto roce narodily, vzpomeňme českého mechanika Josefa Božka, známého konstrukcí prvního parovozeu v českých zemích, a italského houslistu Niccola Paganiniho, jenž je považován za největšího houslového virtuosa, který kdy žil.

Je neděle – 28. srpna 2022, v 6 h ráno oznamují všechny tři zvony, že dnes slavíme 240. výročí Památky založení sboru a kostela. Bludovičtí sborovníci se scházejí

Po bohoslužbě se mnozí sborovníci rozjeli do svých domovů, program však pokračoval na faře vernisáží obrazů havířovské skupiny KVAŠ, na které vystoupil pěvecký sbor. Ještě dnes si můžete na faře prohlédnout zajímavá díla. Společného oběda se zúčastnili někteří bludovičtí sborovníci a hosté s pastorem Romanem Raszkou. Vy-

borný guláš připravili presbyter Břetislav Židek s dobrovolnými hasiči z Hradiště a vychutnali jsme si jej ve stanu, který byl postaven v blízkosti kostela. Stan byl skvělý nápad, protože nás chránil nejen před teplem, ale v odpoledních hodinách i před deštěm. Za postavení

stanu vděčíme našim presbyterům pod vedením Artura Grudzinského a Břetislava Židka s jeho hasičským týmem.

V odpoledních hodinách se střílelo z moždířů, této již tradiční aktivity se ujal kurátor sboru Luboš Rajdus. Poté nás čekalo vystoupení dětského pěveckého sboru Brouci pod vedením sbormistryně Noemi Macura, program moderoval herec Těšínského divadla Jakub Tomoszek. Malí zpěváčci nás potěšili mnoha písněmi, jež přispěly k radostné atmosféře slavnostního jubilea. Po koncertě následoval zahradní piknik, kterého se po organizační stránce ujali naši presbyteri a vicekurátorka Jarmila Piechová. Presbyteri Artur Grudzinski s Břetislavem Židkem opékali párky, kostelnice Mirka Volná napekla výtečné frgále a chmelový nektar přišel ku prospěchu všem, kteří si potřebovali uzdravit promaštěný žaludek. Děkujeme všem nejmenovaným sborovníkům, kteří přispěli ke zdárnému průběhu velkolepého jubilea.

Ať nám 240. výročí Památky založení bludovického sboru zůstane navždy uloženo v naší paměti!

- Pavlína Volná

Kazanie, ktoré vygłosil Ks. senior Roman Raszka, w niedzielę 28 sierpnia 2022, z okazji 240 rocznicy poświęcenia kościoła w Hawierzowie Błędowicach

„Następnie Salomon stanął przed ołtarzem PANA wobec całej wspólnoty Izraela, wznosił dłonie ku niebu i powiedział: PANIE, Boże Izraela! Nie ma takiego Boga, jak Ty, ani na niebie w górze, ani na ziemi w dole. Dotrzymałeś bowiem Dawidowi, swojemu słudze, a mojemu ojcu, tego, co mu zapowiedziałeś — co obiecałeś własnymi ustami i czego dokonałeś własną ręką, jak to właśnie dzieje się w dniu dzisiejszym.“ „Teraz zatem, Boże Izraela, potwierdź, proszę, swoją obietnicę, Niech Twoje oczy będą otwarte nad tą świątynią dniem i nocą, by wysłuchiwać modlitwy, którą Twój sługa będzie w tym miejscu zanosił do Ciebie.“ „Również cudzoziemca, który nie należy do Twojego ludu, a jednak przyjdzie z odległej ziemi ze względu na Twoje imię, to Ty wysłuchaj na niebie, w miejscu, gdzie przebywasz, i postąp zgodnie ze wszystkim, o co Cię ten cudzoziemiec poprosi, po to, by wszystkie ludy ziemi poznały Twoje imię i bały się Ciebie, podobnie jak Twój lud, Izrael, i wiedziały, że to Twoje imię wzywane jest nad tą świątynią, którą zbudowałem.“ 1 księga Królewska 8, 22-24; 26-29; 41-43

Boże, któryś od wieków przedsięwziął dobrze nam czynić, któryś wszechmocności, mądrości i dobroci Swojej na dobro nasze użył, Użycz nadchnienia Ducha i zrozumienia poselstwa Twego słowa. Amen.

Na wstępie pragnę podziękować pani pastor Renatce za zaproszenie na dzisiejsze uroczyste nabożeństwo, w którym radośnie świętujemy pamiątkę poświęcenia Waszego kościoła. Cieszymy się, że możemy je świętować wspólnie z Wami w tej świątyni, w której tak na marginesie byłem 26 lat temu wprowadzany w urząd pastora. Więc wspomnienia pozostały.

Wybrane wersety naszego tekstu Pisma Świętego kierują naszą uwagę na modlitwę Salomona w związku z poświęceniem świątyni dla Boga oraz ku Jego czci. Można by powiedzieć, że nie tylko budowa świątyni daje dowód tego, że Salomon był gorliwy dla Boga i miał pragnienie, by chodzić drogami mądrości, lecz także teraz, kiedy budowa świątyni została zakończona, jego modlitwa jest świadectwem gorliwości tego człowieka.

Jego wiara wobec Boga i pokora są widoczne, nie tylko w słowach tej modlitwy, lecz także w jego postawie na kolanach, przed ołtarzem Pana, przed Panem, na oczach ludu, z rękoma wzniesionymi ku niebu.

Tekst ten przez piękny obraz modliczela wskazuje nam że nie wystarczą dobre pragnienia, ale pragnienia te winny w pełni zajmować nasz czas, myśli i naszą uwagę. Szkoda tylko, że po zakończeniu tego dzieła zaczął Salomon samolubnie zwracać swe myśli w kierunku samozadowolenia, które ostatecznie sprowadziło go na kręte ścieżki. Niech przeto ten, komu się zdaje, że stoi, baczy, aby nie upadł.

W każdym bądź razie, w naszym tekście Salomon kieruje swe prośby do Boga za lud – jest to połączenie błogostawieństwa i napomnienia.

Chodzi o świątynię, którą zamierzał wybudować Król Dawid, jego ojciec. Otrzymał jednak proroctwo przez usta Natana, że to nie on ją zbuduje, a uczyni to jego syn, Salomon. Owszem, ciągnąc dalej ów wątek budowania świątyni, doszlibyśmy zapewne do wniosku, iż w ogóle to sam Pan Kościoła później zbudował ostatecznie świątynię. Bo i ta Salomonowa runęła w gruzach.

A my dzięki Jezusa Chrystusa możemy śpiewać pieśń. *Czy nie wiecie że jesteście świątynią.*

Zanim jednak spełni się zapowiedziane proroctwo, zostanie zbudowana świątynia Salomona. Ta świątynia będzie ośrodkiem kultu w narodzie wybranym i będzie znakiem wierności Boga wobec wybranego ludu oraz powodem radości i dumy każdego Izraelity.

Pod koniec tej modlitwy Salomon wypowiada jednak znamienne słowa odnoszące się nie tylko do ludu wybranego ale także do cudzoziemców. Obecność cudzoziemca w zgromadzeniu, to dla mnie znak nowości i pełni, która przyszła w Chrystusie, Synu Bożym.

Przecież sam Jezus stał się „obcym” cudzoziemcą wśród swoich. Przyjął na siebie konsekwencje tego, że nie został rozpoznany i uznany jako Mesjasz, na którego czekali. Umierając jednak w tym wybranym narodzie, otworzył w nim dla wszystkich dostęp do świątyni Boga. Stało się to, co już było obecne w modlitwie Salomona. Izraelici i poganie mają dostęp do tronu łaski.

Dzięki temu wydarzeniu my, którzy – jak powie św. Paweł – *niegdys byliśmy mu obcymi i wrogo usposobionymi, a uczynki nasze złe były, teraz pojednał w jego ziemskim ciele przez śmierć, aby nas stawić przed obliczem swoim jako świętych i niepokalanych, i nienagannyh, (Kol 1.21–23).*

Kázání pronesené 28. srpna 2022 pastorem Romanem Raszkou u příležitosti 240. výročí Památky založení sboru v Bludovicích

Bratři a sestry, po mnoho let uctíval Boží lid Boha a na různých místech mu přinášel oběti. Toužil ale po tom, aby měl jedno místo, kam by mohl uložit Schránu úmluvy. Lid plánoval, že Bohu postaví dům podobný svatostánku, který měli na cestě z Egypta do *zaslíbené země*. Stejně jako vaši předkové svou touhu uctívat Boha ztvárnili v tomto nádherném chrámu sv. Bartoloměje, jak se mu někdy říká, protože dne 24. srpna 1852 na svátek Bartoloměje probíhala velká slavnost posvěcení věže, zvonů a hodin, což byl veliký posun oproti tolerančnímu patentu. Nový Jeruzalém na stropě, touha chválit Boha a přímluvné modlitby v tomto příbytku jsou až do dnes. A díky Bohu za tento sbor a jeho existenci.

Přeji vám, abyste vždy měli na paměti onen trojí Boží chrám, který nám Bible staví před očima.

První chrám, o kterém byla řeč, byl kamenný. Byl postaven ze dřeva, kamene, zlata a bronzu. Král David si přál takový chrám vybudovat, ale Hospodin mu předpověděl: „Dám po tobě povstat tvému potomku, který vzejde z tvého lůna, a upevním jeho království. Ten vybuduje dům pro mé jméno a já upevním jeho královský trůn navěky.“

Šalomoun dobře chápal dočasný a symbolický význam tohoto kamenného díla. Věděl, že jako každý výtvar lidských rukou podléhá zkáze; rovněž věděl, že základní pojetí chrámu, coby místa přebývání Boha mezi lidmi, přetrvává.

Šalomoun se sám sebe ptal: *„Ale může Bůh opravdu sídlit na zemi, když nebesa, ba ani nebesa nebes tě nemohou pojmout, natož tento dům, který jsem vybudoval?“*

Asi o 400 let později byl Šalomounův chrám zničen a vyplněn babylonským Nabúkadnesarem. Paradoxně skutečnost, že byl později znovu vystavěn a ještě později znovu rozbořen, jen potvrzuje, že sama podstata chrámu nestojí a nepadá s existencí nějaké kamenné budovy. Představa přebývání Boha mezi lidmi je jiného druhu a vrcholí ve vtělení Krista.

A to je druhý chrám.

Ježíš byl vskutku lepším chrámem pro Boha: Bůh se v něm zjevil v celé své pravdě a milosti (Jan 1,17); v Ježíši byl Bůh dokonale uctíván a oslavován; Ježíš Kristus byl objektem setkání člověka a Boha; v Ježíši byla také Bohu

přinesena lepší obět, než byla krev kozlů a býků – jediná obět za všechen hřích.

*Drazí sborovníci, třetí chrám jste vy,
kteří se scházíte v této svatyni.*

Je to chrám církve a těla věřících. Těch živých cihel.

Tak to chápal i apoštol Pavel a napsal církvi v Korintu: „Nevíte, že jste Boží chrám a že Duch Boží ve vás přebývá? Boží chrám je svatý, a ten chrám jste vy.“

Společenství věřících v Krista je propojeno s Kristem a je organickým chrámem pro Boha. Bůh, Duch svatý v nás a mezi námi přebývá a působí. Obecnství, které spolu zažíváme my křesťané kolem Kristova slova a svátostí, je místem setkávání člověka s Bohem. Je příležitostí vzdát obět chvály a díky a být požehnan Božím odpuštěním a pokojem.

Trojí chrám

První, kamenný, byl symbolickým a dočasným předobrazem živého chrámu Ježíšova těla. V něm Bůh usmířil svět se sebou a započal budování duchovního chrámu své církve. Vězte, že každý z nás je jeho součástí; každý z nás je i malým chrámem velkého Boha. I když se někdy cítíte spíše jako polorozpadlá kůlna, Bůh vás ze své milosti proměnil v místo svého přebývání. Můžete si být jisti, že chrám vašeho těla je v rukou toho nejlepšího správce. Dopřejte mu vás proměňovat a přestavovat ke slávě svého jména.

Na závěr vám po vzoru modlitby Šalomouna přeji, aby zde našel přijetí a domov také cizinec. Žijeme v době, kdy se denně setkáváme s cizinci. V naší zemi už nežijí jen diplomaté a jejich rodiny, ale také lidé, kteří sem přišli za prací, studiem. Žel, v důsledku války se zde objevují také uprchlíci z Ukrajiny. Přátelé, také v Izraeli žili „příchozí“ z jiné země. Za vlády krále Šalomouna v zemi žilo asi 153 000 cizinců. Šalomounova modlitba z našeho čtení u příležitosti posvěcení vašeho chrámu se týká i cizinců a nemysleme hned na uprchlíky. Jsme zváni k tomu, aby v tomto kostele našel domov i příležitostní příchozí do kostela, nečlen sboru. Král Šalomoun žádá Hospodina, aby naslouchal také jim: „...aby všechny národy země poznaly tvoje jméno, aby se tě bály jako tvůj izraelský lid.“ Spatřujeme tu nádherný universalismus víry Šalomouna – nejen ti naši, ale ti, kdo přijdou a nebudou z našeho kruhu. Ať z vašeho chování poznají lidé, že patříte Kristu.

A to je moje dnešní poslední výzva a přání zároveň. Vláda krále Davida začala velmi slibně. Jeho neohrožená víra, kterou projevil, když porazil Goliáše, se stala legendární. Jako král ustanovil Jeruzalém svým hlavním městem a sjednotil Izrael. Království nikdy nebylo silnější. A přesto David podlehl pokušení a svou duchovní sílu ztratil. I vláda Davidova syna Šalomouna začala velmi slibně. Jeho moudrost získaná od Boha, vnímavé srdce a schopnost rozlišovat se staly věhlasnými. Jako král rozšířil hranice Izraele a postavil Pánu velkolepý chrám, o kterém dnes byla řeč. A přesto Šalomoun posetile dovolil, aby se v srdci odvrátil k jiným bohům.

Čemu se z těchto příběhů můžeme naučit? Nehledě na naše dřívější zkušenosti a na víru našich předků, kteří i zde založili sbor, naše duchovní síla závisí na rozhodnutích, která činíme dnes. Také v těchto příbězích můžeme vidět, že nás nespasí naše síla, odvaha či moudrost, ale Pánova moc.

Tyto příběhy nám ukazují, že opravdová naděje Izraele – i naše naděje – nespočívá ani v Davidovi či Šalomounovi, ani v kterémkoli jiném smrtelném králi, ani v nikom zbožném z řad vašich předchůdců, ale jedině v jediném synu Davidovu – v Ježíši Kristu, v tomto věčném Králi, který odpustí svému lidu jeho hříchy, pokud se k němu obrátíme, spočívá vaše i moje budoucnost a záchrana. Držme se této naděje a bojujte i zde dobrý boj víry.

Četli jsme dnes krásnou modlitbu. Vzor pro naše modlitby. Ale z příběhu krále Šalomouna vidíme, že moudré a vnímavé srdce neznamená ještě samozřejmou ochranu před pokušením uhnout z Božích cest. Tato modlitba musí být neustálá. A tak se modleme a vytrvejme v běhu víry až do konce. Bůh vám žehnej. Amen

Pane, děkujeme, že se můžeme shromažďovat, společně se modlit, poslouchat tvé slovo, tebe chválit, tobě děkovat. A neпадá nám při tom na hlavu ani déšť, ani omítka ze stropu. Víme, že tebe nepojme žádný chrám: ani cedrový, ani kamenný, ani synagoga, ani katedrála, ani kostel, dokonce ani chrám lidského srdce, a přece tě chceme přijmout, jak to jen jde. A u příležitosti výročí tohoto sboru, Pane a Kriste, vyznáváme, že plamen tvého Ducha často zhasíme, býváme chladní vůči tobě, vůči bližním. Ty jsi své učedníky spojil jedním Duchem, my však často ducha ztrácíme. Naše jednání je pak bezduché. Vymezujeme se, oddělujeme, ba znepřátelujeme. Děkujeme za všechny vzácné lidi, kteří i zde a v okolí chtěli být jedno v tobě a tvořili chrám svatého ducha. Dej nám sílu, pokoru a odvahu nést dál pochodeň víry, žehnej všem služebníkům tohoto sboru i paní farářce Renátce a ukazuj jim směr. Budiž tobě čest i sláva na věky věků. Amen.

Poselství bludovickým sborovníkům

Základy mého vztahu k našemu sboru začali budovat již moji rodiče přinejmenším tím, že mě přinesli ke křtu. V dalších letech mě pak pravidelně vodili na nedělní školku a svým vzorem mi od útlého dětství vštěpovali, že jedním z nedělních atributů je návštěva kostela. Myslím, že se jim toto vštípení podařilo. K přípravě na konfirmaci jsem už chodil sám a stejně tak později i do dorostu a mládeže. S manželkou jsme zde byli oddáni a přinesli jsme zde ke křtu i obě naše dcery. Tedy všechny milníky mého života jsou spjaty s tímto sborem a chrámem, a to v člověku zanechá svoji nesmazatelnou stopu.

Před pár týdny jsme slavili 240 let od posvěcení tohoto chrámu. Dodnes mám v paměti střípky z oslav 200. výročí tohoto našeho svátku. Od té doby se v našem sboru mnohé změnilo a beze sporu se bude měnit i nadále. Zda k lepšímu či k horšímu, to záleží na úhlu pohledu každého z nás. Také doba, ve které nyní žijeme, je jiná. Prostřednictvím médií v nás může vzbuzovat obavy z chudoby, nezaměstnanosti, nemoci, války...

Mým přáním proto je, aby byl náš sbor a chrám místem, kde budeme hledat a nalézat jistotu, pokoj a sílu do našeho života. *Kéž je místem, kde budeme hledat a nalézat Boha!*

- kurátor Luboš Rajdus

Můj kostel. Náš kostel. Místo, které má dveře vždy otevřené, stačí vkročit a naslouchat. Nebo jen tiše sedět, přemýšlet, zpytovat, prosit a děkovat. Střípky mých vzpomínek sahají do dětství, kdy jsem chodila na hodiny náboženství na základní škole a na faru, kde velice milý pan farář i paní katechetka promlouvali k našim nevinným dětským duším.

Také mám v srdci obraz mé babičky Florentýny, která měla každý den otevřený starý kancionál nebo Bibli. Její každodenní duchovní pokrm. Byla mým andělem strážným od dětství a v její dobrotě jsem pociťovala Boží doteky. Nic mi nevnucovala, jen tak přirozeně a příkladně žila. Ještě dnes cítím její teplou dlaň v chladném ránu, kdy jsme kráčely na jitřní bohoslužbu do našeho kostela, kde vždycky ráda zpívala a při kázáních nabírala sílu do dalších dnů. V mládí chodívala každou neděli pěšky až ze Suché.

Obdivuji všechny naše předky, že přes mnohé útrapy, bídu, ponižování, zákazy, udavačství, dokázali kostel postavit, uhájit víru, postavit se režimu. O to víc si to v těchto dnech uvědomuji, právě totiž čtu knihu Bílá Voda, která mapuje historii sběrného kláštera a života řádových sester. Svoboda vyznání, návštěva kostela bez obav a strachu, je pro mě hodně důležitá.

Vím, že naše budoucnost je ve všech ohledech nejistá, ale naděje je tady s námi. Vždyť: *Není zkoušky nad lidské síly, Bůh je věrný, připravil i východisko (1 K 10,13).*

- Jarmila Piechová

V bludovickém sboru jsem vyrostl od malička. Měl jsem výhodu, protože jsem neměl na výběr, jestli budu jeho členem. Být synem faráře má svoje pozitiva i rizika. Vždycky jsem byl zvědavý a každý den jsem proto s radostí objevoval tajemství víry v Pána Boha. Nedokážu si představit život bez jeho lásky, všechno by bylo najednou pochmurnější. Jedním z celoživotních zázraků pro mě zůstává náš dorost, kde je vždy laskavé, vtipné a otevřené prostředí pro všechny mladé lidi. Během mládežových let jsem navázal spoustu kamarádských vztahů také s vrstevníky z dalších sborů po Slezsku, zvláště na celocírkevních táborech a akcích. Všechno, co jsem v domácím sboru za 25 let zažil, se nedá popsat pár větami. Zním téměř každého bludovického člena jménem, jsme jedna velká rodina z našeho kostelíčka. Záleží na každém z nás, jsem vděčný za všechny chvíle prožité na bohoslužbách. Bludovický sbor je charakteristický tím, že se v něm každý může cítit Volný.

- presbyter Dominik Volný

Kościół mi jest bardzo bliski, ponieważ kiedyś tutaj uczęszczali moi dziadkowie razem z mamą. Poźniej wyszła mama za mąż i rozpoczął się nowy etap życiowy i urodziłem się. Wszystko zaczęło się chrzestem. W przedszkolu i w błędowickiej podstawówce uczęszczałem na nauki religii. W ósmiej klasie obiecałem przed kościołem, że będę spełniać swoje obowiązki chrześcijańskie. Kiedy zdałem egzamin konfirmacyjny, zacząłem udzielać się w doroście. W tych czasach był na zupełnym początku.

W tym momencie już nie jestem członkiem dorostu, lecz pełnię funkcję prezbitera.

Naszemu kościołowi chciałbym życzyć dużo aktywnych członków i osiągnięcia następných 240 lat.

- presbyter David Siuda

Mé kořeny a můj vztah ke kostelu a bludovickému sboru

Narodil jsem se v roce 1963. Protože mě od útlého dětství zajímalo vyprávění starších lidí o časech minulých, se zájmem jsem naslouchal pro mne velmi zajímavým vzpomínkám mojí babičky Amálie Kotulové, rozené Klimszové. Vyprávěla mi historky spojené s evangelickým kostelem v Bludovicích. Narodila se v roce 1904, byla ze šesti dětí a jako malému chlapci mi přišlo nepochopitelné, že se tehdy děti do kostela těšily, například na veliký vánoční strom, který nemohly v okolních rodinách všechny děti vidět, protože pro všechny nebyly boty. Velkým zážitkem byl samotný překrásný interiér kostela. Od babičky jsem se učil první písničky i modlitby. Děda, který byl narozen v roce 1899, vyprávěl, jak vzdálenější příbuzní chodili pěšky pravidelně každou neděli do Bludovic až z Horních Datyní. Jak to chodilo před 1. světovou válkou a za první republiky jsem byl informován. Moje matka byla confirmována v roce 1951. Léta šedesátá už jsem zažil sám. V roce 1969 jsem nastoupil do první třídy v matotřídce v Dolních Datyních. Byla to doba tzv. normalizace, o které se říká, že život sboru byl ohrožován ateistickým režimem. Proto se mi s odstupem času zdá až neuvěřitelné, že výuku náboženství navštěvovaly téměř všechny děti ve škole. Katolíci a evangelíci – půl na půl. Děti tehdy nevnímaly nějakou politiku a považovalo se za samozřejmost, že v určité dny je po vyučování výuka náboženství, v jiné dny Pionýr nebo hasičský kroužek. Proto se zamýšlím nad současným stavem, že dnes se náboženství na mnoha školách ruší. Můj první pastor a vyučující náboženství byl Karol Krzywoń, od kterého jsme dostali první zpěvníčky a především 3. vydání Biblické dějepavy z roku 1970. Tuto knížku mám dodnes. Byla tou nejlepší přípravou pro pozdější čtení Bible. Bibli mi později věnoval mladý pastor Stanislav Piętak, současný emeritní biskup, který tehdy po ukončení studia v roce 1971 nastoupil v Bludovicích a také za námi dojížděl do datyňské školy na malém motocyklu Jawa 50 Pionýr typ 20 i s kytarou a knížkami. Se sestrou a dalšími dětmi z Dolních Datyň, Bludovic a okolí jsem každou neděli docházel na nedělní školku, kde nás vyučovala manželka pastora, paní Anna Piętaková. Vzpomínám na její poutavé vyprávění biblických příběhů, které doplňovala textilními obrázky umístěnými na flanelograf. Bohoslužby i nedělní školka byly samostatně české a polské, střídavě v 8.00 a 10.00 h. U pastora Stanislava Piętaka jsem v květnu 1976 také confirmoval. Dnes, s odstupem půl století, si uvědomuji, že to byli manželé Piętakovi, kteří mě přivedli do bludovického chrámu, a vše, čemu mě naučili, mě provází celým životem. S vděčností na to vzpomínám. Mé dva syny na nedělní školce kvalitně vyučovaly Lenka Macurová a Pavlína Volná.

Dalším klíčovým obdobím mého života v bludovickém sboru byl nástup mladého pastora Vladislava Volného v roce 1996, kdy jsem byl více zapojen do života ve sboru. V roce 1997 mě oslovil začínající kurátor Rudolf Volný, abych pracoval v jeho týmu. Nabídku jsem přijal a byl jsem záhy zvolen presbyterem. Přestože jsem byl občanem Těrlicka, bludovický kostel stále zůstal a zůstává mým domovem. Bylo mi velkou ctí pracovat téměř čtvrt století pod Rudkovým obětavým vedením až do jeho odchodu na věčnost v loňském roce. Pod vedením pastora Vladislava Volného ml. a kurátora Rudolfa Volného se za poslední čtvrt století vykonala spousta práce. Zde se

příslíví „Práce jako na kostele“ stalo opravdu realitou. Že se za náš chrám nemusíme opravdu stydět, vděčíme celé řadě pracantů. Zde bych chtěl především vzpomenout bratra Jana Michalika, jeho zkušenosti a zednické umění, které uplatnil nejen na kostele, ale i v budově fary. Neskulcečné množství práce vykonala také dlouholetá kostelnice Mirka Volná.

Naše hlavní strategie vždy spočívala v tom, že naše církev není uzavřenou společností, ale je otevřena všem. Proto byl náš chrám svědkem mnoha koncertů a dalších významných kulturních a společenských událostí. Byl svědkem mnoha křtin, svateb i posledních rozloučení. Když jsme stáli před těžko řešitelným a nákladným problémem nutné rekonstrukce varhan, zvládli jsme to pomocí nově založené „Nadace pro záchranu kulturní památky“, a to za úspěšné koordinace naší varhanice Adély Hlubinové a všech ostatních členů tohoto týmu. Díky benefičním koncertům na záchranu této památky se s naším kostelem seznámilo mnoho občanů Havířova, kteří o jeho existenci a historii neměli do té doby žádné povědomí. A to je také naše vize do budoucna, abychom seznamovali s naším kostelem a naší církví další občany z okolí, kteří zde nemají kořeny, ale je jich většina.

Rád bych dál působil v našem sboru v Havířově Bludovicích, nyní pod vedením farářky Renátky Fírlové a kurátora Luboše Rajduse. Pracuji jako strojvedoucí a do kostela se někdy dostávám obtížně a často také po noční směně. Jsem tu však velmi rád, protože se vždy těším do této dobré společnosti.

I přes složitou dobu a všechny těžkosti jsem optimista a jsem přesvědčen, že tento kostel má před sebou skvělou budoucnost. To mu také přeji k jeho 240. narozeninám. V presbyterstvu máme skvělý tým, tak to ani nemůže špatně dopadnout. „*Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.*“ (Mt 18-20)

- S úctou a vděčností presbyter Břetislav Židek

Ohlédnutí za prací ve sboru

Čas rychle utíká. Větu s podobným obsahem vyslovujeme v životě mnohokrát, třeba když stojíme na prahu starého roku nebo když děti ukončí základní nebo jinou školu, ve chvíli, když se stáváme rodiči, prarodiči, nebo dokonce praprarodiči. Ano, čas tak rychle utíká a od doby, co jsem „přišla“ do Bludovic, uplynuly již dva roky.

Jak je zhodnotit? Jde to vůbec? A kdo je má zhodnotit?

Jelikož jsem tento úkol dostala, musím se ho nějakým způsobem zhodnotit, ale to neznamená, že bych vám tímto toto právo upřela. Když se za sebe ohlédne rolník, vidí výsledek své práce. Když se za sebe podívá zedník, vidí výsledek své námahy v podobě postaveného domu. Ale co když se za sebe podívá učitel, co vidí? Anebo když se za sebe podívá rodič, farář nebo farářka? Někdy není výsledek zcela viditelný ani hmatatelný a nejde ho ani zhodnotit. A z tohoto důvodu nechávám prostor k hodnocení někomu jinému. Zmíním se však o tom, co mi dělá radost, co mě v jistém smyslu posouvá dál a co mě naplňuje ve službě v tomto sboru, který letos slaví 240 let své existence.

Radost mi dělají lidé, kteří přicházejí na bohoslužby nebo na biblické hodiny. Je krásné vidět jejich touhu po společenství, snahu budovat vztahy s lidmi, ale zejména s Hospodinem. Některá svědectví jejich života jsou pro mě velkým povzbuzením. Radost mi dělají ti, kteří slouží ve sboru: v presbyterstvu, v kanceláři, v zákristii, u varhan, u dětí na besídce nebo zpěvem. Vážím si obětavosti, ochoty každého, kdo přiloží ruku k dílu. Jsem vděčná za dobré vztahy, které mám se svými nejbližšími spolupracovníky. Vztahy jsou pro člověka vždy velmi důležité a pro mě jsou velkou motivací. Radost mi dělají děti na výuce náboženství nebo na konfirmační výuce. Dětská upřímnost a zvědavost mě v mnohém oslovuje a zastavuje. Radost mám z mladé generace, která se ve sboru pravidelně setkává. Naslouchat jim, snažit se jim porozumět, přiblížit se jim a motivovat je k upřímnému životu s Bohem je pro mě velkou výzvou. Jsem ráda za mnohé podněty, které vycházejí od členů sboru. Jsem vděčná za zpětnou vazbu, které se mi dostane. Pro mě je to ujištění o tom, že si mě Pán Bůh používá ke své slávě. Jsem vděčná za každý úsměv, stisk ruky, přímluvnou modlitbu. Za možnost oslovit lidi u příležitosti křtu, sňatku nebo pohřbu. Jsem vděčná za čas, který mi dává Bůh prožít v tomto sboru.

Prosím o Boží vedení, sílu i moudrost, prosím o odpuštění, co jsem udělat měla a neudělala, prosím o Boží požehnání a milost, abychom společně zapustili kořeny v Pánu Ježíši Kristu, abychom na něm postavili základy, pevně se drželi víry a vzdávali mu díky.

– pastor Renata Firlová

Fotogalerie ze slavnosti

BLUDOVICKÉ OZVĚNY

PODZIM 2022

Jubilanté

75 let

Karel Kolorz, Datyně

Jiří Huplík, Datyně

Halina a Bronislav Prymusovi, Šenov

70 let

Alena Kročková, Podlesí

Milan Kobierský, Bludovice

Marie Jedličková, Bludovice

Eva Lasoňová, Datyně

Ing. Karol Staš, Havířov

65 let

Irena Kubiczková, Havířov

Jadviaga Olszarová, Životice

55 let

Marcela Przewczková, Suchá

50 let

Halina Františáková, Havířov

Křty

Zoe Obozenko

Lukáš Obozenko a Pavlína Kořozová

Amálie Vacková

Lukáš Vacek a Barbora Prokopová

Albert Bouchala

Adam Bouchala a Andrea Smolíková

Zdeněk Tomáš Pulko

Zdeněk Pulko a Marika Dunková

Liliana Sedláčková

Radim Sedláček a Michaela Gaborčíková

Liliana Sitaiová

Ivan Sitai a Veronika Hortváthová

Klára Danelová

Zdeněk a Marcela Danelovi

Zuzana Miláček

Libor a Beáta Miláčkoví

Dajana Želinská

Michal Želinský a Jana Sušilová

Michaela Kateřina Trolíková

Radim a Marie Trolíkoví

Adriana Struhárňanská (dospělá osoba)

Julie Petrovská

Jiří a Kateřina Petrovští

Svatby

Jan Hronek a Anna Darfášová

Zygmunt Grudziński a Agata Chromcová

Pohřby

Libuše Krystková, roz. Dubnická,
92 let, Havířov

Mária Ertlová, roz. Popjaková,
67 let, Podlesí

Marta Volná, roz. Farná,
88 let, DSP Sarepta, Komorní Lhotka

Anna Balonová, roz. Kořozová,
91 let, Datyně

Josef Hekera,
74 let, Bludovice

Milada Helcelová,
80 let, Havířov

Bludovický informátor - Čtvrtletník bludovického sboru Slezské církve evangelické augsburského vyznání

Adresa redakce: Selská 12, 736 01 Havířov - Bludovice

Redakce: Mgr. Pavlína Volná

Sazba a grafická úprava: Milan Maček